

bundna till ett systematiskt helt. Härigenom måste uppstå idéen om en inre, subjektiv och blott idéel värld i motsats till den yttre sinnliga, som tillerkändes sjelfständig realitet. Men denna inre värld, hvilken, såsom följer af det nyss sagda, om ej explicite, dock implicite, eller till anlaget måste finnas uti tänkandet och jaget; denna inre värld kunde dock ej af Cartesius och hans närmaste efterföljare uppfattas såsom redan gifven i och med sjelfmedvetandet, liksom t. ex. en triangels alla bestämningar i afseende på vinklars och sidors förhållanden m. m. äro gifna genom blotta begreppet triangel, utan fattades såsom utifrån meddelad subjektet, hvilket således i sig sjelft vore tomt och abstract. Frågan blef derföre, huru tankarna och föreställningarna tillfördes medvetandet samt huru de kunde ega objektiv betydelse. Enligt Cartesianerna voro de dels medfödda eller skapade af Gud, på samma gång han skapade själssubstansen, dels för tillfället framkallade af Gud med anledning af de sinnliga tingens intryck på hjernan. Genom denna s. k. occasionalism eller antagandet, att Gud vid hvar och en rörelse i kroppen och nerverna uppväckte en motsvarande i själen samt